

Cøliaki
gjorde huden
gammel og
rynkete

FØR: «Du har hud som en 50-åring!» fikk Marthe Borgan Staahl (34) høre. Da var hun litt over 32 år.



Fikk ny glød med sprøyter

–Jeg følte meg som en grå mus, sier Marthe Borgan Staahl (34). Mange år med ubehandlet cøliaki hadde fratatt huden all glød og hun så mye eldre ut enn hun var. Innsprøyting av hyaluronsyre ga huden årene tilbake.

Tekst: Tine Holm Foto: Britt Krogs vold Andersen og privat

–Jeg har fått selvtiliten tilbake, sier Marthe Borgan Staahl (34).

Småbarnsmoren fra Levanger utenfor Trondheim har fått en ny hverdag. Takket være fire behandlinger med hyaluronsyre, våkner hun ikke lenger om morgenen og ser uopplagt ut.

Syk, gusten og blek

Marthe er utdannet aerobicinstruktør og var en sprek og godt trent jente. Så opplevde hun å miste energien totalt.

Etter diverse undersøkelser på sykehuset, ble det avdekket at hun led av cøliaki. Blodprøver viste at kroppen ikke hadde klart å ta opp nok vitaminer og mineraler.

Mineralopptaket var lik null!

–Legene mente at når nivåene lå så lavt, hadde jeg trolig hatt cøliaki i 10 år uten å vite det, forklarer Marthe.

Den ene sykdommen førte den andre med seg: Marthe fikk benskjørhet, noe som er svært uvanlig i så ung alder. Dette førte till to brudd i ryggen, og hun ble etter hvert sykmeldt på grunn av utmattelse.

På hjemmebane krevde tre små barn sitt.

–Jeg var veldig sliten og følte meg som en grå mus, forteller Marthe.

Å se seg selv i speilet om morgenen, ble mindre og mindre lystbetont. På grunn av at hun hadde gått så lenge med cøliaki,

hadde huden tørket ut og var gusten og blek med dype rynker og furer.

–Jeg prøvde dyre kremer og hudpleiebehandlinger, men ingenting hjalp: Huden var like tørr. Pudder og foundation gjorde alt verre og jeg så enda eldre ut. En hudterapeut sa rett ut at jeg hadde like mye rynker i ansiktet som en 50-åring,

minnes Marthe som var litt over 32 år på tidspunktet.

For meg
er dette en
fantastisk
ny start.



ETTER: –Jeg hadde aldri brukt skjønnhetsbehandling for å forstørre leppene eller bli kvitt rynker. For meg var det bare viktig å få tilbake den huden en jente på noen og 30 skal ha, sier Marthe.

Etter

Løser ikke alle problemer

–Behandlinger hos meg alene, løser ingen problemer, men kan kanskje være med på å gi tilbake følelsen av å se fresh ut, sier sykepleier Elin Kringen som behandlet huden til Marthe Borgan Staahl på Klinik Stokkan i Trondheim.

–Av forskjellige årsaker hadde Marthe en hud som skulle tilsi at hun var minst 10 år eldre enn hun virkelig er. Hun har levd et sunt liv uten overdreven soling og røyking, men hun har hatt uoppdaget cøliaki i mange år, noe som har hatt svært negativ påvirkning på huden hennes, sier Kringen.



Elin Kringen, sykepleier

Restylane og laser

Elin har behandlet trebarnsmoren med Restylane, kombinert med et hudprogram og laser for å bedre hudens tilstand.

Sykepleieren hevder at underernæring eller feilernæring, kan skade huden mye. Det er mange vitaminer og mineraler som huden har bruk for, spesielt vitamin A, -B, -C og -E. Mineraler som sink og magnesium spiller også en rolle.

–Både vitaminer og mineraler er viktige, både for syntesen av kollagenet og elastinet i huden. Disse må fornyes hvis huden skal bevare sitt ungdommelige utseende, sier hun.

Viktig å tenke helhetlig

–I Marthes tilfelle brukte vi Restylane Skin Boosters. Det er hyaluronsyre av ikke-animalsk opprinnelse som gjenoppretter fuktbalansen i huden. Vi har også brukt en reseptbelagt A-vitaminsyrekrem som hjelper huden med å fornye seg.

Marthe har i tillegg blitt fulgt opp av fastlegen sin med blant annet tilskudd av vitaminer og mineraler.

–Da Marthe er såpass ung, har huden reagert raskt, sier sykepleieren.

Hun tror Marthe i tiden fremover kan klare seg med en A-vitaminsyrekrem. Vil hun forebygge, mener Kringen at en mild, årlig etterbehandling vil være nok.

Fortvilet oppsøkte Marthe Klinik Stokkan i Trondheim og ba om hjelp. Klinikken er privat og har spesialisert seg på plastisk kirurgi og kosmetiske behandlinger. Her kom hun i kontakt med sykepleier Elin Kringen og fikk veiledning om Restylane, en metode der en gelémasse med hyaluronsyre sprøytes inn i underhuden. Hyaluronsyremolekylene binder vann, noe som skal gjøre at huden strekkes og blir fastere.

–Da jeg sa ja til denne behandlingen, var det ikke for å bli kvitt rynkene, men for å få normal glød i huden igjen, understreker Marthe, som ikke syntes behandlingen var spesielt smertefull.

–Det føles som akupunktur nåler, og det synes ikke jeg er særlig vondt. Bare rundt leppene kunne jeg føle litt mer ubehag, innrømmer hun.

Eget valg

I løpet av litt mer enn et halvt års tid, gjennomførte hun fire behandlinger med Restylane og to laserbehandlinger. I dag er Marthe ferdigbehandlet, og hun opplever at huden hennes har respondert godt på behandlingen.

–Jeg har fått tilbake elastisiteten og spensten i huden, stråler hun.

–Behandleren regner med at dette er en varig effekt, slik at jeg i stor grad kan

slippe å etterfylle. Hun har også sagt at jeg kommer til å se enda bedre ut etter ett år, så nå bare gleder jeg meg sier Marthe.

–Mannen min synes jeg ser veldig flott ut, men det er ikke han som har bedt meg om å ta behandlingen. Det er ene og alene meg selv som følte behov for det, forsikrer hun.

Vil eldes naturlig

Marthe er glad for at hyaluronsyre ikke skal gi noen bivirkninger. Hun sier at hun aldri kunne tenke seg å bruke Botox som er en nervegift. Hun kunne aldri heller tenke seg å forstørre leppene eller utføre diverse skjønnhetsoperasjoner.

–Jeg vil eldes naturlig og har ikke noe ønske om å være rynkefri når jeg er 50. For meg har denne behandlingen vært som en vitamininnsprøytning for en ødelagt hud ingenting annet hjalp på, sier Marthe.

Det er ikke så mange i omgangskretsen som vet hun har brukt innsprøytninger av hyaluronsyre for å få bukt med hudplagene.

–Mange påpeker at jeg ser godt ut, og det er hyggelig. Spør de om jeg har gjort noe, så forteller jeg hva det er, ikke ellers, sier hun.

På en skala fra én til 10 svarer hun momentant 10 på hvor mye denne behandlingen har betydd for henne.

–Det er klart det er mange andre ting som spiller inn for å ha det bra og føle seg vel, men for meg er dette en fantastisk ny start, smiler hun.

HEKTISK FAMILIELIV: Marthe slet med cøliaki og annen sykdom samtidig som livet var hektisk med tre barn. Huden led under dette, men nå har Marthes hud fått gløden tilbake. Her med minstejenta Amanda.



Dette er cøliaki

- Fordi tarmtottene er ødelagt, kan opptaket av næringsstoffer som fettstoffer, vitaminer, kalsium, jern og vitaminene folat og B12, bli redusert. Du kan få lav blodprosent, redusert nattesyn og benskjørhet.
- Typiske symptomer er løs avføring, magesmerter, vekttap og slapphet.
- Ifølge Ludvig Sollid, cøliakiforsker og professor i immunologi ved Universitetet i Oslo, kan cøliaki også medføre oppblåsthet og leddsmerter.
- Tilstanden er viktig å oppdage da den gir en økt kreftrisiko. Dessverre går mange syke i flere år før de får riktig diagnose.
- Testen er en blodprøve som utføres hos fastlegen. Behandlingen består i å følge en glutenfri kost resten av livet.

Stadig flere justerer utseendet

- Siden 2007 har antall behandlinger med Restylane økt kraftig i hele verden. Bare i Norge har salget mer enn firedoblet seg fra 2007 til 2011. Selv under finanskrisen i 2008 økte antall Restylane-behandlinger med nesten 40 prosent her i landet.
- Hver 10. norske kvinne har erfaring med kosmetisk eller plastisk kirurgisk behandling. Nær fire av fem kunne tenke seg å endre på utseendet. Men tre av fem sier samtidig at de er fornøyde med eget utseende, viser en undersøkelse foretatt av Akademikliniken.

Kilder: Q-Med og Akademikliniken

Hva er Restylane?

- Restylane er en produktserie for skjønnhetsbehandling av hud på ansikt, bryst, hals og hender. Den har vært på markedet i 16 år.
- Restylane består av hyaluronsyre, et stoff som finnes naturlig i kroppen og skal kunne redusere rynker og øke hudens volum.
- Effekten kan vare fra tre til 12 måneder, avhengig av hudtype, alder, livsstil og hudområde. 50–80 prosent av effekten er gjerne igjen etter et halvt år.
- Metoden Marthe brukte virker best hvis man tar tre behandlinger over tre måneder, ifølge Elin Kringen. Behandlingen skal da ha en varighet på 18–24 måneder. Vedlikehold én gang pr. år skal deretter holde.

Les mer om Restylane på restylanenorger.no

Kan hjelpe i en vanskelig periode

Kronisk syke kan ha godt av en skjønnhetsbehandling, sier hudlege og spesialist i dermatologi Jon Langeland som også ser faresignalene. Han har lang erfaring med bruk av Restylane og andre typer såkalte fillere. Han jobber ved Hudklinikken i Oslo og utfører blant annet kosmetiske behandlinger på kreftpasienter og andre med kroniske sykdommer.

Viktigere for syke

–For syke mennesker kan det nesten være viktigere enn for friske å gjøre noe for å se godt ut. Det kan føre til at de ikke bare

ser bra ut, men også føler seg bedre, sier Langeland.

–Sånn sett har jeg stor forståelse for at en ung kvinne som er blitt syk av cøliaki, tar i bruk en slik metode. Det kan gi henne en ekstra hjelp til å komme seg til hektene igjen, sier han og forklarer at det å gå lenge med uoppdaget cøliaki, kan føre til dårlig opptak i tarmen. Dette kan gå ut

over den generelle helsetilstanden, inklusive hudens friskhet.

–Det viktigste i en slik situasjon er selvsagt å få orden på cøliakien og få hjelp til å få bedre helse. Når det er sagt, hvis man først skal prøve en skjønnhetsbehandling, er Restylane den metoden vi vet har færrest bivirkninger. Dette har observasjoner gjennom 15 år vist, sier hudlegen.

–Noen andre typer fillere kan gi knutedannelser som langvarig bivirkning, men dette er ekstremt sjeldent med Restylane, legger Langeland til.

Avviser noen

Han anbefaler alle som vurderer en slik behandling, å oppsøke en lege med spesialkompetanse for å få en god vurdering av tilstanden. Selv hender det at han avviser kunder som ønsker fillere og laser mot hudproblemer.

Dette kostet behandlingen

Totalt har Marthes behandlinger på Klinikkk Stokkan kostet litt over 20.000 kroner. Hjemme brukte Marthe produkter med A-vitaminsyre (kr 350–700, avhengig av produkt), serum med C-vitamin (kr 700–1220 avhengig av produkt) og en skrubbe (ca. kr 500). I tillegg fikk hun en behandling med en kjemisk peeling, for å jevne ut hudtonen og fjerne døde hudceller (kr 2900). Etterbehandling med Restylane én gang pr. år koster kr 5000, men hun kan trolig også klare seg med en mildere behandling til kr 2500 pr. år. ●

–Det er ofte fordi de er for unge, eller fordi jeg mener at de ikke vil oppnå det de ønsker med behandlingen. Men det er viktig å ta en ordentlig samtale, ellers går de bare et annet sted, forteller han.

Langeland sier at hudleger har brukt fillere som hudbehandling lenge før metoden ble kommersialisert. Han ser like fullt det betenkelige i en samfunnsutvikling der alle vil være rynkefrie, og helst livet ut.

–Det er så klart et tankekors at stadig flere friske tyr til slike behandlinger for å unngå rynker, men slik er den tiden vi lever i, sier han.

–En trist bransje

–Jeg har forståelse for et ønske om å korrigere utseendemessige forandringer forårsaket av sykdom, men jeg er svært betenkt over at mennesker med et vanlig friskt utseende ønsker å endre dette, sier Trond Egil Hansen, leder i Allmennlegeforeningen.

–Friske og pene menneskers misnøye med eget utseende og kropp, dreier seg om selvbildeproblematikk og bør håndteres som det og ikke behandles med kirurgi eller sprøyter, mener Hansen.

–Med årene vil utseendet vårt gradvis preges av økende alder og et levd liv, sier Hansen som mener at det er grunnleggende galt å se dette som problematisk.

–Selvtillit dreier seg om trygghet på seg selv og at man er god nok. Selvtillit har egentlig ingen sammenheng med å se ung ut, hevder Hansen.

Han synes bransjen som utfører Restylane-behandlinger og andre typer skjønnhetsbehandlinger, er en trist bransje.

–I all hovedsak retter den seg mot mennesker med et vanlig friskt utseende og tilbyr å behandle dårlig selvbilde med sprøyter, sier Trond Egil Hansen.



Jon Langeland, hudlege og spesialist i dermatologi



Trond Egil Hansen, leder i Allmennlegeforeningen